

Dagshistorie.

Tildragelser vedrørende Nordslesvig, optegnede
efter Tidsfølgen. 1901.

9. *Januar.* Optantdatteren Helene Marie Reimers idømmes 2 Dages Fængsel af Nævningeretten i Sønderborg, fordi hun, efter at være udvist, var vendt tilbage til Sønderjylland.
Fhv. Gæstgiver og Kreaturhandler Frederik Bohmfeldt, der var bleven udvist, dør i Kolding (f. 1. Maj 1850 i Anslet i Fjelstrup Sogn).
2. *Februar.* Amtsførstander Winther, for hvem Frimenighedspræst Poulsen havde anmeldt, at han agtede at afholde kirkelige Møder i Lundsmark, ikke alene forbyder Afholdelsen af disse Møder, men truer Præsten med i Tilfælde af Overtrædelse af dette Forbud at lade ham anholde og kalder ham en „sekteisk Prædikant“.
15. *Februar.* Landdagsmand H. P. Hanssen bringer Optantsagen paa Bane i Landdagen og paataler Optantbørnenes retsløse Tilstand. Regeringen lader svare, at den har Ret til at udvise Optanter, naar de falder til Besvær.
25. *Februar.* Landretten i Flensborg stadfæster Sønderborg Nævningerets Dom af 9. f. M. mod Optantdatteren Helene Marie Reimers.
7. *Marts.* Fhv. dansk Løjtnant, senere Officer i Oprørshæren, Branddistriktskommissær Zeska dør i Flensborg, 82 Aar gammel.

14. *Marts.* Nævningeretten i Haderslev idømmer 4 Borgere hver en Bøde af 100 Mk., fordi de havde indbudt til en selskabelig Sammenkomst i Tivoli uden at anmelde denne, der havde en ganske upolitisk Karakter, som et politisk Møde.
18. *Marts.* Landraaden i Haderslev erklærer til Frimenighedspræst Poulsen, der havde besværet sig over Amsforstander Winthers Forbud af 2. f. M., at han i den Anledning ikke vil irettesætte Amsforstanderen, men dog underrette ham om, at han ikke uden videre kan forbyde Afholdelse af Møder, som anmeldes, og true med Anholdelse.
25. *Marts.* Flv. Frimenighedspræst og Højskoleforstander Cornelius Appel dør i Dalum ved Odense (f. 13. Maj 1821 i Aabel i Tirslund Sogn).
19. *April.* Greve Wilhelm Carl Immanuel Johannes Moltke, flv. Chef for Sekretariatet i det holsten-lauenborgske Ministerium, dør i København (f. 16. Juli 1830 paa Grünthal ved Itzehoe).
8. *Maj.* Overlandretten i Kiel ophæver den flensborgske Landrets Dom af 25. Februar d. A., i Følge hvilken Optantdatteren Helene Marie Reimers idømtes 2 Dages Fængsel, og viser i en principielt for Optantsagen meget vigtig Dom Sagen mod hende til ny Behandling ved Landretten i Flensborg.
29. *Maj.* Paa Als oprettes et Selskab til Opførelse og Drift af Forsamlingshuse.
3. *Juni.* Landretten i Flensborg nedsætter Bøden til 50 Mk. for hver af de 4 Borgere, der den 14. Marts d. A. af den haderslevske Nævningeret idømtes hver en Bøde af 100 Mk.
4. *Juni.* Flv. Overpræsident Georg Frantz Maximilian v. Steinmann dør i Lybæk (f. 1830 i Brunn-garten i Schlesien).

13. *Juli.* Landretten i Flensborg afsiger Dom i Sagen om Bladtitlerne „Dannevirke-Freja“. Dommen udtaler, at de Anklagede, Strackerjan og Schütze, Fader og Søn, ikke har Ret til Udgivelse af Blade med Titlen „Dannevirke“ og „Freja“ eller „Dannevirke-Freja“.
18. *Juli.* Paa Sønderborg Synode drøftes Sprogsagen.
24. *Juli.* Paa Haderslev Synode ankes der over, at Fællessynodens Beslutning om Sprogandragendet ikke er omtalt i Synodeberetningen.
29. *Juli.* Landretten i Flensborg frikender Redaktør N. Svendsen, som ved Aabenraa Nævningeret var idømt 40 Mk. i Bøde for i en efter „Krist. Dagblad“ gengiven Artikel at have beholdt Ordene „sønderjydske“ og „en Sønderjyde“.
- Samme Ret behandler paa ny Sagen mod Optantdatteren Helene Marie Reimers uden dog at bringe den til Afslutning.
31. *Juli.* Paa Tørninglen Synode finder en livlig Forhandling Sted angaaende Sprogsagen.
6. *August.* „Nordd. allg. Ztg.“ meddeler, at Overpræsident for Slesvig og Holsten E. M. v. Köller er udnævnt til Statssekretær for Elsass-Lothringen, og at til v. Köllers Efterfølger som Overpræsident er udset Chefen for Rigs-kancelliet v. Wilmowski.
10. *August.* • Botanikeren, Professor (flv. Lærer ved Haderslev lærde Skole og ved „Haderslev Læreres Skole“) Carl Christian Howitz Grønlund dør i København (f. 14. Juli 1825 i Vordingborg).
15. *August.* Landraad v. Usler bekendtgør, at den af ham under 24. Juli 1899 udstedte Politiforordning vedrørende Antagelse af Tjenestedrenge, der allerede tidligere var bleven stemplet som ulovlig af Overforvaltningsretten i Berlin, ophæves.

16. August. Friherre v. Wilmowski tiltræder Embedet som Overpræsident for Slesvig og Holsten.
31. August. Et Mindesmærke for afdøde Rigsarkivar A. D. Jørgensen afsløres ved Provinsarkivet for Sjælland.
10. September. I Anledning af en Sag mod H. P. Hanssen og A. Lebeck afsiger Overlandretten i Kiel den Kendelse, at de danske Blade ikke behøver at benytte noget andet Sprog end det danske ved Anførelsen af deres Firmamærke.
19. September. Kammerretten i Berlin frikender de 4 Borgere, der af Nævningeretten i Haderslev d. 14. Marts d. A. var idømte hver en Bøde af 100 Mk.
4. Oktober. Vælgerforeningens Formand, Slagtermester Reimers, der var anklaget for ved nævnte Forenings Aarsmøde at have nægtet at meddele Politiet Talernes Navne, frikendes af Landretten i Flensborg.
12. Oktober. Under Paaskud af Husets Brøstfældighed forbyder Politiet i sidste Øjeblik Landdagsmand H. P. Hanssen at afholde et politisk Møde i Bevtoft Forsamlingshus.
25. Oktober. Rigsdags- og Landdagsmand Gustav Henrik Jøns Johannsen dør i Flensborg (f. 2. August 1840 i Gundeby i Ulsnæs Sogn ved Slien). Landretten i Flensborg forkaster Revisionen af Sagen mod Optantdatteren Helene Marie Reimers og fornyer Dommen af 25. Februar d. A. over hende.
29. Oktober. Gustav Johannsen begravnes i Flensborg. Vælgerforeningen beslutter, at Redaktør Jensen skal opstilles som Kandidat til Rigsdagsvalget.
11. November. Paa et Møde i Haderslev opstilles Grosserer Julius Nielsen som Kandidat til Landdagsvalget.
14. November. Overpræsident Wilmowski minder ved et Møde i Rensborg om, at over Stadsporten

i Rensborg stod indtil sidste Aarhundrede den bekendte Indskrift: „Eidora terminus imperii Romani“ (o: Ejderen er det romerske (tyske) Riges Grænse). Men, vedbliver Overpræsidenten, nu er det tyske Riges Grænse flyttet til „den blinkende Kongeaa“, og der skal den blive.

21. November. Ved et Vælgermøde i Aabenraa blev der enstemmigt vedtaget følgende Resolution: „Forsamlingen udtaler, at det har gjort et pinligt Indtryk i Nordslesvig, at Folketingsmand Krabbe efter den Maade, hvorpaa han har indblandet sig i vore Forhold, er bleven kaaret til en Ærespost i det danske Folketing.“

18. December. Overlandretten i Kiel stadfæster den flensborgske Landrets Dom af 25. Oktober d. A. over Optantdatteren Helene Marie Reimers.

31. December. De tre store nationale Foreninger, Vælgerforeningen, Sprogforeningen og Skoleforeningen afsluttede Virksomheden i 1901 med følgende Resultater:

Vælgerforeningen for Nordslesvig havde i Forretningsaaret en Afgang af 203, en Tilgang af 237 og talte ved dets Slutning 2906 Medlemmer. Indtægterne var 6677 Mk. 4 Pg., Udgifterne, som hovedsagelig var anvendte til Valgagitation og Retssager, 5,780 Mk. 3 Pg.

Foreningen til det danske Sprogs Bevarelse i Nordslesvig havde i Forretningsaaret en Afgang af 193, en Tilgang af 170 og talte ved dets Slutning 2500 Medlemmer. Indtægterne var 8,697 Mk. 74 Pg., Udgifterne, hvoraf et større Beløb brugtes til Afdrag paa Gjæld i Foreningsbygningen „Folkehjem“, 14,523 Mk. 2 Pg. Foreningen udsendte i Aarets Løb 3,800 Bøger, bestemte til Indlemmelse i dens 130 Folkebosamlin-

ger og 9,200 Bøger som Gaver, særlig til Børn. Der opnaaedes Frikendelser i 151 imod Foreningen i de sidste Aar anlagte Retssager. I tre Retninger var de opnaaede Frikendelser af principiel Betydning.

Skoleforeningen havde i Forretningsaaret en Afgang af 595, en Tilgang af 268 og talte ved dets Slutning 3916 Medlemmer. Indtægterne og Udgifterne balancerede med 20,066 Mk. 45 Pg. Der var ydet Skolehjælp til 225 unge Nordslesvigere imod 196 i 1900. Flere imod Foreningen anlagte Retssager havde til Følge, at dens Bøger beslaglagdes.

